

Tieavustukset 2019

942/10.03.01.00/2019

KH 12.11.2019 § 312

Yksityistielaki on muuttunut ja uusi laki 560/2018 on tullut voimaan 1.1.2019. Lain tarkoituksena on turvat asutuksen, elinkeinoelämän ja muiden yhteiskunnallisten tarpeiden edellyttämät kulkuyhteyden kiinteistöille, jotka eivät sijaitse maantie- tai katuverkolla sekä turvata yksityistieverkon ylläpito ja kehittäminen osana liikennejärjestelmää. Lain tarkoituksena on myös taata yksityisteitä koskevissa asioissa asianosaisten oikeusturva ja tieosakkaiden yhdenvertainen kohtelu.

Laissa säädetään yksityisteistä ja tieoikeudesta, niiden perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta, yksityisteiden tienpidosta, yksityistietoimituksesta sekä tieosakkaiden, kiinteistönomistajien ja muiden asianosaisten oikeuksista ja velvollisuuksista.

Myös muun kuin tämän lain nojalla perustettuihin yksityisteihin sovelletaan tätä lakia ellei muussa laissa toisin säädetä. Tätä lakia sovelletaan myös asemakaava-alueelle, ei kuitenkaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 154 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuun rasiiteeseen.

Yksityistielakia ei sovelleta sellaisiin teihin, joita vain asianomaisen kiinteistön omistajalla tai haltijalla on oikeus käyttää. Sellaisiin teihin, joita muillakin henkilöillä kuin kiinteistön omistajalla tai haltijalla on osapuolten välisen sopimuksen nojalla oikeus käyttää, sovelletaan tätä lakia vain niiltä osin kuin siitä nimenomaisesti säädetään.

Kuntaliitto on antanut yleiskirjeellä 10/2018 kunnille tarkennuksia lain soveltamisesta. Kuten edellä on kerrottu yksityistielain avustuksia koskevia säännöksiä ei sovelleta sopimusteihin eikä siten myöskään avustuskriteerejä. Omia teitä yksityistielaki ei koske lainkaan. Näiden teiden mahdollinen avustaminen perustuisi yksinomaan kunnan yleiseen toimialaa koskevaan säännökseen ja sitä rajoittaviin harkintavallan käyttöä koskeviin säännöksiin ja periaatteisiin. Edelleen Kuntaliitto lausunnossaan toteaa, ettei olemassa olevia avustuspäätöksiä, jotka ovat voimassa toistaiseksi ole tarvetta muuttaa. Mikäli lain voimaan tultua tehdään uusia päätöksiä, tai entisiä päätöksiä muutetaan, uusi säännös tulee huomioida.

Suomen Tieyhdistys Yksityisteiden hallinto –kirjassaan on samalla linjalla Kuntaliiton kanssa. Suora lainaus sivulta 108: ”Kunnalla on lisäksi mahdollisuus avustaa yksityistienpitoa myös muutoin kuin yksityistielain perusteella. Kunta voi esimerkiksi antaa avustusta syrjäisten alueiden pysyväälle asutukselle tienpitoa varten tai huolehtia vanhusten pihateiden auraamisesta sosiaalisin perustein.”

Pudasjärven kuntastrategiassa yhtenä painopisteenä on kylien elinvoimaisuuden vahvistaminen, johon oleellisesti vaikuttaa, että tie on ajettavassa kunnossa. Tällöin myös palvelujen saavutettavuus on helpompaa.

Pudasjärven kaupunki on vuosittain talousarvioon varattujen määrärahojen

puitteissa avustanut ns. tilojen teitä. Vuonna 2018 avustuksia maksettiin n. 39.900 euroa – tässä ei huomioida tiestön hoitourakassa olevia yksityisteitä. Ns. tilojen teiden osalla on n. kymmenen tiekuntaa ja muut avustuksen saajat ovat ns. oman tien käyttäjiä. Kaikkiaan avustuksen saajia on n. 300 kpl.

Tarkastelussa naapurikuntien käytäntöjä, osa on suorittanut entiseen tapaan avustukset, osa on muuttanut avustuskäytännön niin, että tiellä pitää olla perustettu tiekunta ennen avustuksen saamista.

Jotta vuoden 2019 tieavustukset voidaan maksaa tässä siirtymävaiheessa, tulisi kaupunginhallituksen päättää perusteesta, millä omien teiden avustukset vuoden 2019 osalta suoritetaan. Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät.

Elinympäristövaliokunta on asettanut työryhmän valmistelemaan tieavustusperusteita sekä linjausesityksiä uuteen, vuonna 2023 alkavaan tiestön hoitourakkaan liittyen. Tieavustusperusteita koskevan säännöksen on määrä olla valmis työryhmän osalta viimeistään maaliskuussa 2020, jonka jälkeen asia menee elinympäristövaliokunnan keskusteluun ja ohjausesityksen tekemiseksi kaupunginhallitukselle. Tiestön hoitourakkaan liittyvät linjaukset tulee erikseen kaupunginhallitukselle viimeistään vuoden 2021 keväällä. Työryhmä työssään avustusperusteiksi tulee ottamaan kantaa myös tiestön hoitourakassa oleviin yksityisteihin. Kuten edellä on todettu, jos lain tultua voimaan muutetaan olemassa olevia päätöksiä tai tehdään uusia päätöksiä, tällöin uusi säännös tulee huomioida.

Oheismateriaalina kaupunginhallitukselle toimitetaan Kuntaliiton yleiskirje 10/2018.

Asiaa on valmistellut osastosihteeri Terttu Määttä, 040-7545084.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää, että teknisillä palveluilla on oikeus suorittaa talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa vuoden 2019 tieavustukset perusteella, että kyseiset avustuksensaajat ovat sivukylien pysyviä asukkaita ja ikäihmisten osalta on tärkeää taata mm. kotipalvelun pääsy kiinteistölle.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.